

Beleidsplan ELZ Noord-Limburg

**Samen op één lijn
Met gezondheid en welzijn**

Oktober 2023

1 Inhoudsopgave

1	Inhoudsopgave.....	2
1	Inleiding.....	4
2	Het beleidsplan in een notendop	5
2.1	Waar willen we naartoe?	5
2.2	Overzicht strategische lijnen.....	5
3	Missie en Visie	6
3.1	Missie.....	6
3.2	Visie	6
4	Centrale waarden en principes	7
5	Strategische en operationele doelen, concrete acties.....	8
5.1	Doelstellingen m.b.t de governance van ELZ NL	9
5.1.1	Community building: de zorg- en welzijnsprofessionals van ELZ NL actief betrekken in de (samen-)werking	10
5.1.1.1	OD: Actief inzetten op participatie van de zorg- en welzijnsprofessionals in het netwerk.	10
5.1.1.2	OD: ELZ NL onderzoekt methodieken en zoekt expertise rond multidisciplinair samenwerken rond geïntegreerde zorg.....	11
5.1.1.3	OD: Integreren van VAPH en opgroeien	11
5.1.1.4	OD: Het optimaliseren van de samenwerking tussen de lokale besturen en ELZ NL	11
5.1.1.5	OD: Opzet methodiek uitoefening signaalfunctie	11
5.1.2	Er wordt ingezet op de Vlaamse beleidsthema's die prioritair zijn voor ELZ NL.	11
5.1.2.1	OD: Zorg op maat zo toegankelijk mogelijk maken (bereikbaarheid en buurt nabijheid) door lokale professionals kennis te laten maken met hun buurt.	11
5.2	Doelstellingen m.b.t. de inhoudelijke prioriteiten van ELZ NL	12
5.2.1	Het zorg- en welzijnsaanbod van de ELZ is gekend bij de zorg- en welzijnsprofessionals en bij de PZON en is bereikbaar voor de PZON.	14
5.2.1.1	OD: Er is een duidelijk en gebruiksvriendelijk overzicht van het zorg- en welzijnsaanbod in ELZ NL voor professionals om de PZON gericht door te kunnen verwijzen bij specifieke zorgvragen of -noden.....	14
5.2.1.2	OD: Kwalitatieve data verzamelen bij PZON, mantelzorger en vrijwilliger rond toegankelijkheid van zorg- en welzijn in onze ELZ.	14
5.2.1.3	OD: Transparantie creëren in het hulp- en dienstverleningsaanbod in ELZ NL vindplaatsgericht en outreachend, vanuit het perspectief van de PZON en mantelzorger.....	14

5.2.2	Geïntegreerde aanpak van maatschappelijke tendensen en lokale inhoudelijke thema's in ELZ NL.....	15
5.2.2.1	OD: Er wordt ingezet op de maatschappelijke impact en gevolgen van vergrijzing in ELZ NL.....	15
	Actie 5.2.2.2.1 Grondige analyse en inventarisering van de noden/hiaten van de gevolgen van de impact van vergrijzing bij betrokken partners.	15
5.2.2.2	OD: Aandacht voor mentaal welbevinden van alle burgers, via preventie over basis en gespecialiseerde behandelingen en ondersteuning tot nazorg.....	15
	Actieplan 2025-2026.....	15
5.2.3	Inzetten op een toegankelijk, kwaliteitsvol aanbod ter gezondheids- en welzijnsbevordering en ziektepreventie dat gedragen wordt door een preventienetwerk binnen Noord-Limburg, met specifieke aandacht voor hen die zich in kwetsbare situaties bevinden.	15
5.2.3.1	De burgers in ELZ NL hebben een gezonde geest in een gezond lichaam 15	
5.2.3.2	De burgers in ELZ NL hebben een goede gezondheid door voldoende te bewegen, evenwichtig te eten en minder te zitten.....	15
5.2.3.3	ELZ NL ontwikkelt samen met de intergemeentelijke preventiecoördinator een netwerk om preventieve gezondheid mee uit te dragen in de ELZ NL.....	15
5.2.3.4	De ELZ NL zet in op preventieve mondgezondheid.....	15

1 Inleiding

In 2020 werd de Eerstelijnszone Noord-Limburg (hierna ELZ NL) opgericht. ELZ NL omvat de volgende 6 gemeenten: Bocholt, Hamont-Achel, Hechtel-Eksel, Lommel, Peer en Pelt. Kenmerkend aan ELZ NL is de uitgestrektheid van het grondgebied met veel groen, een bosrijke omgeving, gezellige kleine steden en gemeenten met heel wat toeristische trekpleisters en een uitgebouwd, maar sterk versnipperd aanbod in zorg en welzijn.

Nadat de eerste werkingsjaren heel wat uitdagingen met zich meebrachten, kreeg het Bestuursorgaan (hierna BO) van ELZ NL net als alle andere bestuursorganen de opdracht om te werken aan een beleidsplan 2024-2026 en een actieplan 2024. Dit zette ons aan tot het evalueren van onze acties, en het richten van onze blik op de toekomst. Op basis van de nota 'Slagkrachtige zorgraden'¹ hebben we onze huidige manier van werken afgetoetst bij de belangrijke stakeholders om deze toekomst goed voor te bereiden. In verschillende werkgroepen werd het bestaande beleidsplan geëvalueerd en bijgestuurd.

Ook de missie en visie werden onder de loep genomen om te komen tot een missie en visie, die niet alleen de lokale toets doorstaan, maar ook voldoen aan de nieuwe besluiten. Op deze manier zijn we klaar voor de toekomst waarin de ELZ een belangrijke rol zal opnemen in de totstandkoming van geïntegreerde zorg met de PZON als centraal figuur.

ELZ NL gaat nog altijd graag de uitdaging aan om met de 6 lokale besturen, in ons uitgestrekt grondgebied, bruggen te bouwen tussen welzijn, zorg en gezondheid. Onze ambities zijn duidelijk neergeschreven in dit beleidsplan. In het eerste gedeelte vatten we het beleidsplan samen. Daarna komt onze missie, visie en waarden die we in 2020 hebben onderschreven. Het laatste en grootste deel van dit beleidsplan beschrijft onze lange termijn strategische doelstellingen en hoe we deze naar operationele doelstellingen vertalen. In het bijgevoegd actieplan voor 2024, worden de acties voor het komende werkjaar uitgebreid beschreven.

¹ VR 2022 0912 DOC. 1381/2BIS: Slagkrachtige zorgraden middels het versterken van de rol van de lokale besturen in de zorgraden, het verhogen van de betrokkenheid van het welzijnsveld en de actualisering van de opdrachten van de zorgraden.

2 Het beleidsplan in een notendop

2.1 Waar willen we naartoe?

Noord-Limburg heeft een sterke traditie van samenwerken, van elkaar vinden en dat maakt dat ELZ NL over een grote troef beschikt. Daarbij is tijdens de afgelopen jaren een solide basis aangelegd rond de werking van ELZ als netwerkorganisatie en als vzw, waar de komende tijd nog in geïnvesteerd wordt om deze solide basis verder te optimaliseren. Zo staan we klaar voor de uitdagingen die voor ons liggen in de komende jaren.

We staan voor veel verschillende factoren van uitdagingen: de enorm sterke toename van vergrijzing/verzilvering, de toenemende zorg en welzijnsvragen door chronische ziekten, het beperkt aanbod van voldoende kwalitatief personeel, de sandwich-generatie aan mantelzorgers en vrijwilligers, de kloof in digitaliseren... en bijkomend een uitgestrekte regio waarbij bereikbaarheid veel aandacht verdient. Kortom: uitdagingen aan een toegankelijk aanbod in al zijn facetten.

Daarom blijft de focus in dit beleidsplan liggen op inzetten op toegankelijkheid (met de 7B's: bruikbaarheid, beschikbaarheid, betaalbaarheid, bereikbaarheid, bekendheid, begrijpbaarheid en betrouwbaarheid): community building, bekendheid van aanbod, bereikbaarheid, beschikbaarheid...blijven de belangrijke pijlers voor zorg op maat in de nabijheid van de PZON. Daarbij blijft preventie een heel belangrijke plaats krijgen, zeker met het oog op de geïntegreerde zorgaanpak die wij wensen te integreren in onze ELZ. Verder willen we ons nog meer toewijden in het up to date houden van kwetsbare doelgroepen, inzetten op de stijgende GGZ-problematiek alsook de buurtinitiatieven in onze ELZ goed in kaart brengen, meer bekendheid geven van buurtinitiatieven in ons netwerk van zorg- en welzijnsverstrekkers voor een toegankelijk en bereikbaar aanbod voor de PZON.

2.2 Overzicht strategische lijnen

Na de bevraging, het doornemen van de omgevingsanalyse en het beleidsplan van 2020 zullen we in dit nieuwe beleidsplan 2024-2026 met veel enthousiasme volgende strategische lijnen uitzetten:

1. Community building: de zorg- en welzijnsprofessionals van de ELZ NL actief betrekken in de (samen-)werking
2. Er wordt ingezet op de Vlaamse beleidsthema's die prioritair zijn voor ELZ NL.
3. Het zorg- en welzijnsaanbod van de ELZ is gekend bij de zorg- en welzijnsprofessionals en bij de PZON en is bereikbaar voor de PZON.
4. Geïntegreerde aanpak van maatschappelijke tendensen en lokale inhoudelijke thema's in ELZ NL
5. Het inzetten op een toegankelijk, kwaliteitsvol aanbod ter gezondheids- en welzijnsbevordering en ziektepreventie dat gedragen wordt door een preventienetwerk binnen Noord-Limburg, met specifieke aandacht voor hen die zich in kwetsbare situaties bevinden

3 Missie en Visie

Onze eerste missie en visie werd ontwikkeld via veranderfora met een brede gedragenheid door zeer gedreven professionals. Door de uitdagingen van de afgelopen jaren met andere opdrachten dan oorspronkelijk vooropgesteld voor de eerstelijnszones, was het nodig om af te toetsen of de eerdere missie en visie nog overeind stonden. Uit een kwalitatieve bevraging in ons netwerk blijkt dat de missie, visie en waarden waar wij als ELZ NL in 2019 voor stonden, nog altijd zeer actueel en in lijn zijn met de nota “Slagkrachtige Zorgraden” en de nota “Versterking zorgraden”².

3.1 Missie

Als ELZ NL stellen wij, in de regio Bocholt, Hamont-Achel, Hechtel-Eksel, Lommel, Peer en Pelt, de **persoon met** een zorg- en ondersteuningsnood (PZON) **centraal** en hebben we **oog voor het welzijn van de gezondheids- en welzijnsactoren** (inclusief de vrijwilliger en de mantelzorger). We werken **organisatie-overschrijdend samen binnen een dynamisch netwerk** dat **kwalitatieve geïntegreerde zorg** realiseert. We maken hierbij gebruik van een lijst van actiepunten gebaseerd op (boven)lokale, maatschappelijke noden die door objectieve data onderschreven worden. Lokale besturen, formele en informele zorg- en welzijnsactoren hechten veel belang aan: preventie voor elke burger, regie in handen van de PZON en de uitdaging om de zorg op maat zo toegankelijk mogelijk te maken. (**bereikbaar** en **buurtnabij**).

3.2 Visie

De ELZ NL heeft een tweeledige opdracht:

1. We willen community creëren door een grote inbreng en betrokkenheid mogelijk te maken van de leden van de ELZ. Door hen te informeren, te verbinden, te zorgen voor afstemming, hun belangen te behartigen, hen te vormen en aan te zetten tot actie, waarbij we de kwaliteit van de zorg steeds bewaken.
2. Preventie, zorg en ondersteuning: dit willen we bereiken via (vroeg)detectie, analyses te maken, doelen te bepalen, actie te ondernemen en daarna te evalueren en bij te sturen.

Daarbij is het voor ons van belang dat elke PZON in de ELZ zelf en/of met hulp zijn zorg- en ondersteuningsproces kan vormgeven, doelstellingen bepalen, met wederzijds respect en aandacht voor de PZON en zijn context. Vanuit een gemeenschappelijke verbinding, partnerschap en verantwoordelijkheid komt iedere PZON in de ELZ tot zijn recht.

Goed ondersteunde en gevormde medewerkers handelen en denken samen met en rond de PZON in de ELZ, doelstellingsgericht en met aandacht voor de waarden van de ELZ. Er is een complementair samenwerkend netwerk dat vanuit expertise elkaar versterkt om eenieders doelstellingen te realiseren. Hiervoor wordt samengewerkt met beleidsvoerders op lokaal niveau (steden, gemeenten, buurt) die erg nabij zijn en beleidsvoerders die zich bovenlokaal of regionaal organiseren (Federaal, Vlaams beleid, Regionale zorgzones).

² VR 2022 0912 DOC.1379/1BIS: Besluit van de Vlaamse Regering tot toekenning van een subsidie aan de zorgraden om hun organisatie aan te passen en hun werking te verbeteren

4 Centrale waarden en principes

7 waarden verbinden alle actoren in de ELZ NL: vertrouwen, creativiteit, verantwoordelijkheid, integriteit, kwaliteit, respect en ten slotte, helder(heid).

Om te beginnen steunen onze relaties op **vertrouwen**. Vertrouwen tussen gezondheids- en welzijnsactoren; alsook tussen gezondheids- en welzijnsactoren en PZON. Vertrouwen in elkaars oprechtheid, expertise, elkaars kunnen en integriteit.

Op die manier hopen we de grenzen te kunnen openstellen voor **creativiteit**. Creativiteit om met originele oplossingen te komen voor problemen rond de hulpvraag van de PZON. Hierbij rekening houdend met oplossingen die zowel op het gebied van gezondheid als welzijn gezocht moeten worden. Creativiteit om innovatief te werk te gaan op populatieniveau en rond/op niveau van de PZON. Creativiteit in het aanbieden van zorg op maat en het vinden van oplossingen die zonder samenwerking niet zouden ontstaan.

Dit dient op een integere manier tot stand te komen, binnen algemeen aanvaarde sociale en ethische normen, met loyaliteit aan de ELZ, haar visie en missie. Door te streven naar eerlijke/oprechte communicatie en het belang van de PZON steevast centraal te stellen in ons handelen, streven wij er elke dag naar onze **integriteit** te bevestigen.

We kunnen dit niet tot stand brengen zonder een bewustzijn van de grote **verantwoordelijkheid** die gepaard gaat met onze taken en plichten, die van de partners en van de ELZ. Maar ook verantwoordelijkheid tegenover en vanuit de PZON, die de handvaten moet krijgen om zijn/haar zorgproces in handen te nemen.

Ondanks de vele verschillen, is het onze taak om ervoor te zorgen dat de beoogde doelstellingen van onze projecten en acties voldoen aan de gebalanceerde eisen en verwachtingen van alle betrokken belanghebbenden. Op die wijze hopen wij te komen tot een kwaliteitsvol **resultaat**.

Een kwalitatief resultaat dat tot stand komt op basis van wederzijds **respect**. Respect als een fundamentele ingesteldheid waarmee we in relatie tot elkaar de intrinsieke waardigheid van de ander erkennen, openstaan voor ieders mening en de geldende regels en procedures accepteren en op een correcte wijze toepassen.

We streven naar **helderheid**, op een doorzichtige en transparante communiceren en samenwerken. Waarbij iedereen van elkaar begrijpt wat hij/zij bedoelt en de boodschap begrijpelijk en verstaanbaar is. Waarbij we éénzelfde taal spreken en waarbij de anderen weten waar ze aan toe zijn.

5 Strategische en operationele doelen, concrete acties

De strategische en operationele doelen voor de periode 2024-2026 werden uitgewerkt op basis van volgende factoren:

1. Kwalitatieve bevraging van de organisaties/partners van ELZ NL.
2. Resultaten omgevingsanalyse 2022
3. Fundamenten beleidsplan 2020

Het uitgangspunt is het beleidsplan 2020. Dat werd, buiten de wil van de organisatie om, deels vervangen werd door crisismanagement ten gevolge van de pandemie. Om ons schip van nieuwe koerscoördinaten te voorzien werden de organisaties/partners van ELZ NL kort bevroegd. Zo konden we aftoetsen welke fundamenten van het beleidsplan 2020 behouden konden blijven en welke nieuwe aandachtspunten er na de crisis naar boven zijn gekomen. We beseffen dat deze bevraging summier is, maar desalniettemin te verantwoorden:

- We willen garanderen dat de informatie die we bevragen ook verfijnd wordt geanalyseerd. In dat opzicht verkiezen we in deze fase op zoek te gaan naar de grootste gemene deler en vervolgens pas dieper en gericht te gaan graven bij de verschillende partners.
- In parallel met deze denkoefening, neemt ELZ NL deel aan een traject van “Goed Bestuur”. Dat traject kadert in de vereisten voor subsidies versterking Zorgraden³. Onder begeleiding van een externe partij bundelen vier Limburgse Eerstelijnszones de krachten om samen het kader te scheppen voor goed bestuur. Ongetwijfeld zal dit traject rond “goed bestuur” invloed hebben op onze manier van werken.

Volgende vragen werden voorgelegd via een online invuldocument:

1. Welke eerste prioriteit vanuit jullie organisatie/als partner is belangrijk voor ELZ NL in het kader van geïntegreerde zorg?
2. Welke tweede prioriteit vanuit jullie organisatie/als partner is belangrijk voor ELZ NL in het kader van geïntegreerde zorg?
3. Welke derde prioriteit vanuit jullie organisatie/als partner is belangrijk voor ELZ NL in het kader van geïntegreerde zorg?
4. Geïntegreerde zorg: waar wil je dat ELZ NL in 2026 staat?

Deze bevraging werd verspreid onder partners en organisaties waaronder samenwerkingsverbanden die gemeenschappelijke input konden geven. Ook de cluster PZON is aangeschreven om deze bevraging in te vullen. Van de 80 aangeschrevenen hebben een 30-tal organisaties, samenwerkingsverbanden en partners geantwoord. Vanuit de cluster PZON hebben we antwoorden ontvangen vanuit de hoek van mantelzorgers, vrijwilligers, ZOP en andere organisaties zoals Boothuis Limburg, Liefde en licht.

- Alle antwoorden werden via een post-it methode in groepen verdeeld volgens onderwerp.
- Vervolgens werden de onderwerpen afgetoetst aan
 - 1) de huidige visie en missie van ELZ NL
 - 2) de strategische en operationele doelstellingen van het beleidsplan 2020

³ VR 2022 0912 DOC.1379/2BIS: Besluit van de Vlaamse Regering tot toekenning van een subsidie aan de zorgraden om hun organisatie aan te passen en hun werking te verbeteren

3) de omgevingsanalyse van 2022.

- Ten slotte werden in het licht van deze analyse de strategische en operationele doelstellingen opnieuw gedefinieerd of opgesteld.

Onderstaande secties bieden een inzicht in de nieuw geformuleerde doelstellingen, volgens de principes die werden vooropgesteld in de richtlijnen van het Departement Zorg. In dit beleidsplan 2024-2026 is geopteerd om in te zetten op 2 governance strategische doelstellingen en 3 inhoudelijke strategische doelstellingen. Ook in de 3 inhoudelijke strategische doelstellingen zal aandacht besteed worden aan hoe acties concreet tot stand zijn gekomen (afstemming netwerk, datagedreven werken, actief betrekken partners, ...) en hoe het netwerk betrokken wordt in het realiseren van de acties. De geïntegreerde zorg-aanpak zal bij elke inhoudelijke strategische doelstelling worden afgetoetst op preventie, vroeg-opsporing en vroeg-interventie en vertrekken vanuit een goed begrepen subsidiariteit: de minst ingrijpende ondersteuning als het kan, de meer intense en gespecialiseerde hulp en zorg als het noodzakelijk is. Het is van belang dat de persoon met een specifieke ondersteuning- of zorgnood een eigen zinvolle plek in de samenleving kan innemen.

Ook in 2023 zal ELZ NL zich blijven inzetten op toegankelijkheid (met de 7B's⁴) waarbij we voorgaande acties rond community building, bekendheid van de sociale kaart, preventiebeleid zeker zullen verderzetten. Verder willen we ons nog meer toeleggen in het up-to-date houden van kwetsbare doelgroepen, inzetten op de stijgende GGZ-problematiek, inspelen op lokale, maatschappelijke tendensen alsook de buurtinitiatieven in onze ELZ goed in kaart brengen, meer bekendheid geven van buurtinitiatieven in ons netwerk van zorg- en welzijnsverstrekkers om zo te komen tot zorg op maat en in de nabijheid van de PZON.

5.1 Doelstellingen m.b.t de governance van ELZ NL

Algemeen kunnen we stellen dat we de afgelopen jaren vele en goede contacten hebben opgebouwd binnen ELZ NL. Er is nog ruimte voor de ontwikkeling van de governance structuren die actoren 1) faciliteren, 2) stimuleren om een actieve rol op te nemen en 3) aanzetten tot samenwerking voor het bereiken van de doelstellingen van ELZ NL.

De nood voor overleg en samenwerking kwam zeer uitgesproken naar voor in de kwalitatieve bevraging. We zetten de komende jaren fors in op de opbouw van een solide basis als open organisatienetwerk. Op deze manier willen we samenwerking stimuleren en faciliteren, ondersteuning bieden aan het lokaal sociaal beleid, om zo meerwaarde creëren bij zowel zorgaanbieders als PZON.

Als tweede governance strategische doelstelling zetten we in op buurtgerichte zorg, een Vlaams beleidsthema gezondheid en welzijn. Daarnaast werken we aan het thema preventieve mondzorg, eveneens een Vlaams beleidsthema. Deze vind je terug bij de strategische doelstelling Preventie (inhoudelijke strategische doelstellingen). Inzetten op Vlaamse beleidsthema's ondersteunt onze missie van een kwalitatieve geïntegreerde zorg-aanpak: de minst ingrijpende ondersteuning als het kan, de meer intense en gespecialiseerde hulp en zorg als het noodzakelijk is. Het beleidsthema rond de conventie van de eerstelijnspsychologische hulp verwerken we niet als doelstelling en actie, want deze conventie volgen we sinds december 2021 al intensief op: er is een tweewekelijks overleg tussen ELZ NL en de lokale coördinator GGZ-ELP. De werkgroep GGZ was zeer actief in 2022

⁴ 7B's van toegankelijkheid: bruikbaarheid, beschikbaarheid, betaalbaarheid, bereikbaarheid, bekendheid, begripbaarheid en betrouwbaarheid (meer info, zie website: De zeven B's van de toegankelijkheid (vvsb.be)).

en begin 2023 en is nu wachtende op de conventie 2.0. De overlegmomenten zullen in 2024 terug opstarten om te kijken hoe nieuwigheden in de conventie kunnen uitgerold worden in ELZ NL.

We kiezen ervoor om geen doelstelling op te stellen rond het organiseren van de vzw daar we de afgelopen jaren al veel stappen hebben ondernomen richting een goede vzw-werking. De basis is gelegd en zal de komende periode geoptimaliseerd worden. Er is een efficiënte structuur rond overlegmomenten van het Dagelijks Bestuur (tweewekelijks overleg, hierna DB), het bestuursorgaan (maandelijks overleg uitgezonderd de vakanties, hierna BO) en de algemene vergadering (2 maal per jaar). Vanaf de opstart van de vzw is er altijd gestreefd naar een diverse en pluralistische samenstelling. We waken hierover bij elke wissel in het BO en DB. Ook zijn de nodige documenten opgesteld rond goed bestuur zoals een bevoegdhedenmatrix, handtekeningenmatrix,... Via de zelfevaluatiETOOL "goed bestuur", die de bestuursleden gaan invullen, zullen we een rapport ontvangen met de resultaten en daaraan gekoppeld: de werkpunten. De werkpunten in dit rapport "goed bestuur" zullen we in het komende jaar gebruiken om samen met het bestuursorgaan te reflecteren, te bespreken, te evalueren en bij te sturen waar nodig is om uit te groeien tot een organisatie met een hoge maturiteit.

5.1.1 Community building: de zorg- en welzijnsprofessionals van ELZ NL actief betrekken in de (samen-)werking

5.1.1.1 OD: *Actief inzetten op participatie van de zorg- en welzijnsprofessionals in het netwerk.*

Actie 5.1.1.1.1: Analyse van contact/netwerkmomenten om de juiste actoren te betrekken voor het behalen van de opgezette doelstellingen in het beleids-/actieplan.

Indicatoren:

- ELZ NL heeft een goed beeld over de bestaande netwerken en haar blinde vlekken.
- ELZ NL respecteert de onderlinge verhoudingen tussen de verschillende partners en kan de partners gericht en constructief samenbrengen in de juiste context.

Actie 5.1.1.1.2: ELZ NL werkt een communicatiestrategie uit om de actoren te betrekken in het netwerk.

Indicatoren

- Er is een communicatieplan voorhanden dat als leidraad gebruikt kan worden in de dagelijkse werking.
- ELZ NL integreert voldoende terugkoppeling bij de implementatie van nieuwe communicatietools en -richtlijnen en stuurt bij op basis van feedback.
- Via tussentijdse bevestigingen toetst ELZ NL af of de noodzakelijke communicatie de betrokken actoren heeft bereikt en waarvoor ze beroep kunnen doen op de expertise van ELZ NL.

Actie 5.1.1.1.3: Kringwerkingen van de verschillende beroepsgroepen zijn verankerd binnen ELZ NL

Indicatoren:

- Afsprakenkader met de kringverantwoordelijken
- Informatie vanuit ELZ NL wordt gedeeld door de kringverantwoordelijken
- Leden vanuit de verschillende kringen nemen actief deel aan activiteiten, opleidingen georganiseerd door ELZ NL
- Actieve samenwerking tussen verschillende beroepsgroepen.

5.1.1.2 OD: ELZ NL onderzoekt methodieken en zoekt expertise rond multidisciplinair samenwerken rond geïntegreerde zorg.

Actie 5.1.1.2.1: Kwalitatief onderzoek naar samenwerking / doorverwijzing van/tussen de zorg- en welzijnsactoren in ELZ NL.

Indicatoren:

- ELZ NL beschikt over expertise om kwalitatief onderzoek te doen.
- Er is een coherente, analyseerbare methode (i.s.m. externe expertise) met een duidelijke doelgroep en vooropgestelde responsgraad.

Actie 5.1.1.2.2: ELZ NL verwerft expertise om multidisciplinaire samenwerking in het netwerk te stimuleren met respect voor de PZON.

Indicatoren

- ELZ NL heeft een strategie (in de vorm van een draaiboek) om de verschillende samenwerkingsvormen en netwerkmomenten correct te benaderen en optimaliseren.

5.1.1.3 OD: Integreren van VAPH en opgroeien

Actie 5.1.1.3.1 Er is een kennismaking met de verschillende voorzieningen binnen VAPH en Opgroeien rond integratie in het ELZ NL-netwerk.

Indicatoren:

- Fiches van de kennismakingsgesprekken zijn terug te vinden op de ELZ Teams omgeving
- Handtekeningen van 2/3 van de voorzieningen VAPH/Opgroeien, lijst aangeleverd door het Departement Zorg.
- Gedragen gemandateerden voor eventueel BO en zeker voor AV

5.1.1.4 OD: Het optimaliseren van de samenwerking tussen de lokale besturen en ELZ NL

Actie 5.1.1.4.1: Organiseren van overlegmomenten tussen ELZ NL en de betrokken diensten van de lokale besturen om samenwerking rond lokale zorgnoden nog beter af te stemmen

Indicatoren:

- Fiches en afsprakenkaders van de kennismakingsgesprekken zijn terug te vinden op de ELZ Teams omgeving
- Deelnemers werkgroepen zijn opgelijst en terug te vinden op de ELZ Teams omgeving
- Verslagen en afsprakenkaders gezamenlijke projecten Welzijnsregio NL en ELZ NL zijn terug te vinden op de ELZ Teams omgeving.

5.1.1.5 OD: Opzet methodiek uitoefening signaalfunctie

Actie 5.1.1.5.1: ELZ NL onderzoekt en implementeert een beleid voor de uitoefening van haar signaalfunctie (2025-2026).

5.1.2 Er wordt ingezet op de Vlaamse beleidsthema's die prioritair zijn voor ELZ NL.

5.1.2.1 OD: Zorg op maat zo toegankelijk mogelijk maken (bereikbaarheid en buurnabijheid) door lokale professionals kennis te laten maken met hun buurt.

Actie 5.1.2.1.1: Lokale initiatiefnemers buurtgericht werken identificeren en verbinden.

Indicatoren:

- De leden van de werkgroep zijn bekend.
- De manier van werken is overeengekomen: praktisch + agenda.

Actie 5.1.2.1.2: ELZ NL maakt gebruik van haar netwerk om lokale buurtwerkers te faciliteren om bruggen te bouwen richting/tussen eerstelijns zorg- en welzijnsprofessionals (2025)

Indicatoren:

- Lokale buurtwerkers zetten eigen initiatieven op om in contact te komen met de eerstelijns zorg- en welzijnsprofessionals, met ondersteuning van ELZ NL.

5.2 Doelstellingen m.b.t. de inhoudelijke prioriteiten van ELZ NL

Indien we als ELZ, een gefundeerde werking willen uitbouwen dan moeten we rekening houden met de bevindingen uit de omgevingsanalyse en de kwalitatieve bevraging van de stakeholders voor de uitwerking van onze strategische doelstellingen.

De omgevingsanalyse 2022 toont dat we nog altijd relatief goed zitten wat betreft de kwetsbaarheidsindicatoren in onze ELZ en dat er sterk wordt ingezet op kankerscreening. We mogen echter niet uit het oog verliezen dat er een grote groep is die net boven de grens van kwetsbaarheid hangt en dat ELZ NL een heel uitgestrekt (landelijk) werkingsgebied omvat. Ook dienen we rekening te houden met een sterke toenemende vergrijzing en verzilvering die in de nabije toekomst op ons afkomt, we zitten nu al met een hogere grijze druk. De stijging in het aantal ouderen (65 jaar en ouder) brengt ook meer ouderdomsziekten, meerdere chronische aandoeningen (multimorbiditeit) en dementie met zich mee. De druk op de 'sandwichgeneratie' (de veertigers en vijftigers met opgroeiende kinderen, die ook instaan voor mantelzorg van de ouderen) zal hierdoor sterk toenemen.

De kwalitatieve bevraging geeft aan dat er nood is om een sterk inhoudelijk netwerk uit te bouwen rond beleidsuitdagingen die via een geïntegreerde zorg-aanpak zal gerealiseerd worden. Dit om de levenskwaliteit van de PZON te verbeteren en te zorgen dat er geen extra belasting neerkomt op de zorg- en welzijnsverstrekkers.

Een sterk punt voor onze ELZ is het gegeven dat er al op verschillende zorg en welzijnsdomeinen goed wordt samengewerkt. Dit creëert een cultuur van samen uitdagingen aangaan door elkaars expertise te erkennen en in te zetten op kwaliteitsvolle zorg aan de PZON en burger.

We nemen actief deel aan vele overlegmomenten en samenwerkingen zoals het Samenwerkingsverband Gezin Centraal, Away-Home, IGP-stuurgroep, GGZ-netwerk overleg Reling Noord, Welzijnsregio Noord-Limburg, Welzijnsoverleg Noord-Limburg, Conventie ELP, overleg rond hiaten in "Kinderopvang", rond zorgtrajecten en paden (Diabetes, Nierinsufficiëntie, Hartfalen, verslavingsproblematiek,...). We volgen, langs de zijlijn, het GBO en het Kruispunt Noord op.

Ook op Provinciaal en Vlaams niveau zetten we in op overlegmomenten en samenwerkingen zoals het

- Provinciaal overleg met de 8 Limburgse ELZ's en stafmedewerkeroverleg Limburg
- Stuurgroep Centrum Eerste Lijn Limburg (CELL) en kerngroep CELL
- Overlegmomenten met Pallion, Logo Limburg, Dementielink door ECD Limburg
- Limburgs overleg Sociale kaart
- Consortium TVK
- Infosessies georganiseerd door het Departement Zorg (MDO, RIZIV-conventie GGZ, burgergerichte zorg),
- Overlegmomenten en informatiesessies georganiseerd door Vivel.

Resultaat: we zijn op de hoogte van projecten in en rond ELZ NL en leggen verbindingen met andere projecten/organisaties zodat op elkaars expertise kan gerekend worden en wordt informatie, die relevant is voor professionals, gedeeld.

Door onze uitgestrektheid, een zone bestaande uit veel landbouw en industrie, keren vele opgeleide zorgverstrekkers na hun studie niet terug naar Noord-Limburg waardoor er wachtlijsten bestaan bij bepaalde beroepsgroepen. Ook kampen we met een tekort aan zorgpersoneel in organisaties zoals WZC, VAPH-instellingen en het ziekenhuis. Uitval van zorg- en welzijnsprofessionals leidt tot nog langere wachtlijsten of onderbemanning van organisaties, dit heeft onvermijdelijk gevolgen op het aanbod van kwaliteitsvolle zorg.

Ondanks eigen beperkte menselijke capaciteit (personeel) is ingetekend op het projectoproep “Terugkeer naar Werk”, een éénjarig project in 2023. Wij zijn geselecteerd als landelijke ELZ voor deelname aan dit project. Het is een onderwerp dat nauw aan ons hart ligt: langdurig zieken via re-integratie sneller terug naar werk te laten keren, met het oog van de vele zorginstellingen in onze ELZ waar momenteel veel langdurige zieken zijn. In overleg met eerstelijnsactoren wordt gekeken hoe de hele eerstelijns impact kan genereren op dit maatschappelijk probleem.

De verschillende factoren geven de uitdagingen van onze zone weer: de toenemende zorg en welzijnsvragen door chronische ziekten, nog versterkt door vergrijzing/verzilvering, het beperkt aanbod van voldoende kwalitatief personeel en een uitgestrekte regio waarbij bereikbaarheid veel aandacht verdient. Kortom: een toegankelijk aanbod in al zijn facetten.

Vandaar dat we nog steeds inzetten op de inhoudelijke strategische doelstelling: **“Het zorg- en welzijnsaanbod van de ELZ is gekend bij de zorg- en welzijnsprofessionals en bij de PZON en is bereikbaar voor de PZON.”**. Door de covid-pandemie zijn er enkele hiaten naar boven gekomen, deze werden verwerkt in de nieuwe operationele doelstellingen.

Om deze strategische doelstelling te realiseren, willen we dat het (lokaal) aanbod beter gekend is bij zowel zorg- en welzijnsprofessionals als bij de PZON. Kwalitatieve bevestigingen bij de PZON als bij professionals zullen toegepast worden om hiaten en noden rond het de 7B's van toegankelijkheid naar boven te brengen. Er zullen verbindingen gelegd worden met betrokken partners om samen de schouders te zetten rond de uitdagingen van de hiaten/noden.

Uit de omgevingsanalyse en de voorafgaande actiefiches volgt de tweede strategische doelstelling: **“Geïntegreerde aanpak van maatschappelijke tendensen en lokale inhoudelijke thema's in ELZ NL”**. Dit zijn thema's die voortkomen uit onze omgevingsanalyse, de bevestiging en lopende samenwerkingsverbanden met partners. Hier wordt ook ingezet op thema's die linken met andere strategische doelstellingen, zodoende streven we naar een geïntegreerde zorg-aanpak: preventie, vroeg-opsporing en vroeg-interventie en vertrekken vanuit een goed begrepen subsidiariteit: de minst ingrijpende ondersteuning als het kan, de meer intense en gespecialiseerde hulp en zorg als het noodzakelijk is.

Op lokaal niveau investeren in korte lijnen, het creëren van een overzicht van noden/hiaten en het inzetten op samenwerking tussen alle actoren zoals lokale overheden, de tweede lijn zoals het Noorderhart Mariaziekenhuis, expertise-centrum Dementie, GGZ-netwerken (kinderen, jongeren en volwassenen), WZC, de brede eerstelijns zorg- en welzijnsactoren...is nodig om het hoofd te bieden aan de maatschappelijke tendensen die op ons afkomen.

Om de tweede inhoudelijk strategische doelstelling te ondersteunen zetten we met onze derde strategische doelstelling in op preventie, waarbij we werken naar een **toegankelijk, kwaliteitsvol aanbod ter gezondheids- en welzijnsbevordering en ziektepreventie dat gedragen wordt door een preventienetwerk binnen Noord-Limburg**.

Om het preventie-aanbod in ELZ NL te verbeteren wordt nauw samengewerkt met LOGO Limburg, de lokale besturen en de intergemeentelijk preventiecoördinator (IGP) die de spil is

van preventie in ELZ NL. Om deze inhoudelijk strategische doelstelling te realiseren, werken we een actieplan en implementeren we bestaande preventiemethodieken. We maken een onderscheid tussen acties op gebied van primaire, secundaire en tertiaire preventie. Tot de primaire preventie behoren interventies of activiteiten die het voorkómen van een ziekte tot doel hebben. De interventies richten zich hierbij op de etiologische factoren van de betreffende ziekte, zoals bijvoorbeeld stoppen met roken ter preventie van longkanker of het vaccineren ter voorkoming van infectieziekten. Bij secundaire preventie beoogt men het verloop van een ziekte gunstig te beïnvloeden door vroegtijdige diagnostiek. Een voorbeeld hiervan is screening van hypertensie of case-finding van diabetes mellitus. Men spreekt van tertiaire preventie bij activiteiten die zich richten op het verbeteren van de gezondheidstoestand van personen met een (chronische) aandoening door herstel te versnellen of complicaties te voorkomen. De acties op gebied van primaire en secundaire preventie worden uitgerold door de IGP. Er wordt maximaal gestreefd naar acties die een gezamenlijke inzet van middelen mogelijk maken.

De acties, gericht op het verbeteren van negatieve punten of verontrustende cijfers uit de omgevingsanalyse en voor tertiaire preventie worden opgenomen door de stafmedewerkers ELZ NL.

5.2.1 Het zorg- en welzijnsaanbod van de ELZ is gekend bij de zorg- en welzijnsprofessionals en bij de PZON en is bereikbaar voor de PZON.
5.2.1.1 OD: <i>Er is een duidelijk en gebruiksvriendelijk overzicht van het zorg- en welzijnsaanbod in ELZ NL voor professionals om de PZON gericht door te kunnen verwijzen bij specifieke zorgvragen of -noden.</i>
Actie 5.2.1.1.2 ELZ NL bouwt verder aan haar informatienetwerk van lokale zorg- en welzijnsverstrekkers. Indicatoren: • De update en publicatie van de contactgegevens loopt in lijn met de vooropgestelde planning en doelstellingen. • Bevraging: gebruiksfrequentie en -vriendelijkheid.
5.2.1.2 OD: <i>Kwalitatieve data verzamelen bij PZON, mantelzorger en vrijwilliger rond toegankelijkheid van zorg- en welzijn in onze ELZ.</i>
Actie 5.2.1.2.1 Methodiek uitwerken voor een kwalitatief onderzoek binnen cluster PZON, mantelzorgers en vrijwilligers Indicatoren: • Er is een kwalitatieve bevraging goedgekeurd door cluster PZON, DB en BO. • Er is een lijst van respondenten, goedgekeurd door cluster PZON, DB en BO. • 80% van de respondenten hebben de kwalitatieve bevraging ingevuld.
5.2.1.3 OD: <i>Transparantie creëren in het hulp- en dienstverleningsaanbod in ELZ NL vindplaatsgericht en outreachend, vanuit het perspectief van de PZON en mantelzorger.</i>
Actieplan 2025-2026

5.2.2 Geïntegreerde aanpak van maatschappelijke tendensen en lokale inhoudelijke thema's in ELZ NL.
5.2.2.1 <i>OD: Er wordt ingezet op de maatschappelijke impact en gevolgen van vergrijzing in ELZ NL.</i>
Actie 5.2.2.2.1 Grondige analyse en inventarisering van de noden/hiaten van de gevolgen van de impact van vergrijzing bij betrokken partners. Indicatoren • Sept 2024 is er een kwalitatieve analyse van de noden rond de gevolgen van de verwachte vergrijzing/verzilving in ELZ NL • Sept 2024 heeft ELZ NL de noden/hiaten opgesteld na al de gesprekken met de betrokken partners/organisaties en de analyse. • Begin oktober 2024 zijn de verdere acties uitgewerkt voor 2025 - 2026
5.2.2.2 <i>OD: Aandacht voor mentaal welbevinden van alle burgers, via preventie over basis en gespecialiseerde behandelingen en ondersteuning tot nazorg.</i>
Actieplan 2025-2026
OD: Er wordt gestreefd naar een kwaliteitsvolle en geïntegreerde aanpak bij zorgpaden en zorgtrajecten
Actieplan 2025-2026
5.2.3 Inzetten op een toegankelijk, kwaliteitsvol aanbod ter gezondheids- en welzijnsbevordering en ziektepreventie dat gedragen wordt door een preventienetwerk binnen Noord-Limburg, met specifieke aandacht voor hen die zich in kwetsbare situaties bevinden.
5.2.3.1 <i>De burgers in ELZ NL hebben een gezonde geest in een gezond lichaam</i>
Actie 5.2.3.1.1: Samen veerkrachtig Indicatoren • Aantal educatiesessies die georganiseerd werden in ELZ NL • Aantal deelnemers per actie (aantal inschrijvingen) • Evaluatie van de acties door de deelnemers aan de acties op basis van korte bevraging na de sessies
5.2.3.2 <i>De burgers in ELZ NL hebben een goede gezondheid door voldoende te bewegen, evenwichtig te eten en minder te zitten.</i>
Actie 5.2.3.2.1: Halt 2 Diabetes in ELZ NL Indicatoren • Er wordt per lokaal bestuur een diëtiste opgeleid om de voedingssessies te kunnen geven. • Er is in 2024 een aanbod van voedingssessies georganiseerd in elk lokaal bestuur met minstens 3 aanwezigen per sessie. • Er wordt in 2024 minstens 1 groepssessie over gezond bewegen georganiseerd in de lokale besturen. • De burger kan de nodige informatie over het preventief leefstijlaanbod terugvinden op de website van ELZ NL.
5.2.3.3 <i>ELZ NL ontwikkelt samen met de intergemeentelijke preventiecoördinator een netwerk om preventieve gezondheid mee uit te dragen in de ELZ NL.</i>
Actieplan 2025-2026
5.2.3.4 <i>De ELZ NL zet in op preventieve mondgezondheid</i>
Actie 5.2.3.4.1: ELZ NL gaat actief op zoek naar een Eerstelijnsambassadeur Tandarts (ELA). Indicatoren: • De ELA wordt voorgesteld in het BO.
Actie 5.2.3.4.2 (2025): Opstart werkgroep Mondgezondheid in samenwerking met het BO.